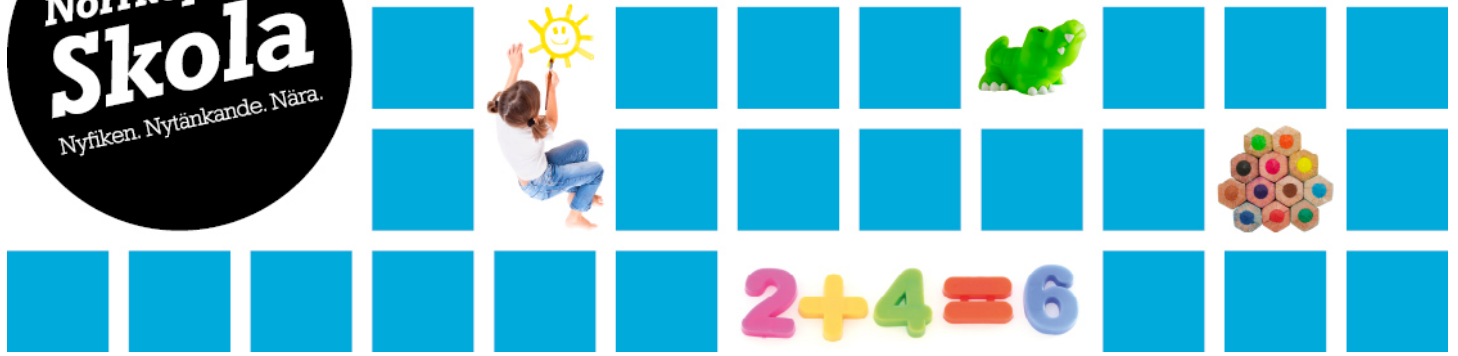

Innehållsförteckning Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling för Hyllans förskola

1. Inledning	1
1.1 Syfte	1
1.2 Bakgrund	1
2. Regelverk som likabehandlingsarbete reglerar	2
2.1 FN:s barnkonvention	2
2.2 Diskrimineringslagen	2
2.3 Skollagen	3
2.4 Läroplan för förskolan	3
2.5 Socialtjänstlagen	3
3. Barn har rätt till likabehandling	4
3.1 Definition av diskriminering	4
3.2 Definition av trakasserier och kränkande behandling	4
3.3 Mobbning	5
3.4 Befogade tillsägelser	5
3.5 Repressalier	5
4. Hyllans förskola	5
4.1 Ledord i värdegrundsarbetet	6
4.2 Vision	6
4.3 Förskolans policy	6
5. Delaktighet	6
5.1 Förskolechef	6
5.2 Pedagogerna	6
5.3 Barn	6
5.4 Föräldrar/vårdnadshavare	7
5.5 Föräldraenkät	7
5.6 Inflytanderåd/samverkan	7
5.7 Upprättande av plan	7
6. Skillnad mellan främjande och förebyggande arbete	8
6.1 Förskolans insatser för att främja barns lika rättigheter o möjligheter	8
6.2 Förskolans förebyggande arbete	8
7. Hyllans kartläggning utifrån samtliga diskrimineringsgrunder	9
7.1 Kön - sexuell läggning - könsöverskridande identitet eller uttryck	9
7.2 Etnisk tillhörighet	9
7.3 Religion	9
7.4 Funktionshinder	9
7.5 Ålder	9

HYLLANS FÖRSKOLA

2016-08-24

Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling

Hyllans förskola

Planen gäller under kalenderåret 2016
Upprättad i januari 2016
Justerad i maj 2016

HYLLANS FÖRSKOLA
Skärlundagatan 6, 603 80 Norrköping. Telefon: 011-15 78 62

→ www.norrkoping.se

8. Hyllans utvärdering av föregående års likabehandlingsarbete	10
9. Nulägesbeskrivning	10
9.1 Hyllans mål 2015	10
10. Konkreta åtgärder vid upptäckt av diskriminering och annan kränkande behandling	11
10.1 Barn-Barn	11
10.2 Barn-Vuxen	12
10.3 Vuxen-Barn	12
10.4 Vuxen-Vuxen	12
11. Till dig som vårdnadshavare	13
12. Vill du veta mer	13
13. Referenslitteratur	14

Kompletterande handlingsplaner/blanketter

- Handlingsplan vid incident då ett barn blir kränkt eller kränker ett annat barn och blanketter

Blanketter och dokumentation:

Händelseförlopp vid kränkande behandling

Utredning och handlingsplan vid kränkande behandling

Anmälan till barnombudet Stephan Andersson

Uppföljning av åtgärder och handlingsplan

- Handlingsplan vid incident då barn biter eller blir bitna

Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling för Hyllans förskola i Norrköpings kommun

1. Inledning

1.1 Syfte

Syftet med likabehandlingsplanen och plan mot kränkande behandling är att främja barns och vuxnas lika värde och rättigheter, samt att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

I Norrköpings kommuns förskolor ska alla barn och vuxna kunna känna sig trygga och ha lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Ingen form av kränkande behandling, mobbning, rasistiska yttringar och hedersrelaterat våld ska förekomma. Enligt kommunens uppdrag ska verksamheten i förskolan präglas av ett lärande där alla får kunskap och insikt om alla människors lika värde. Vi ska respektera varandras olikheter, ta hänsyn till allas rätt att uttrycka sig och bli respekterad för sina åsikter.

I förskolan är det nolltolerans mot kränkningar. Alla barn har rätt att vistas i en miljö fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det innebär att när personalen i förskolan ser att kränkningar förekommer, måste de få det att upphöra.

1.2 Bakgrund

Förskolan har i sitt uppdrag att lägga grunden för det livslånga lärandet. Verksamheten i förskolan ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och utgå från internationella och nationella styrdokument samt befintliga kommunala styrdokument. De kommunala styrdokumenten anger prioriterade utvecklingsområden med betoning på att verksamheten i förskolan ska utformas så att alla barn ska ges de bästa möjligheter att utvecklas och lära utifrån sina förutsättningar. Planen mot diskriminering och kränkande behandling handlar om att främja barns lika rättigheter och möjligheter i förskolan. En trygg miljö i förskolan är en förutsättning för att barn ska kunna utvecklas.

2. Regelverk som likabehandlingsarbetet regleras i

Denna Likabehandlingsplan/Plan mot kränkande behandling utgår från följande internationella och nationella styrdokument.

2.1 FN:s barnkonvention

Barnkonventionen sätter barnperspektivet och rätten till likabehandling i fokus. Konventionen talar om rätten till liv och utveckling, om barns rätt till inflytande och att få göra sin röst hörd.

Enligt barnkonventionen:

Artikel 2

- Alla barn ha samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3

- Barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn.

Artikel 6

- Varje barn har rätt att överleva och utvecklas.

Artikel 12

- Varje barn har rätt uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör hen. Barnets åsikt ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad.

Artikel 19

- Länderna har en skyldighet att skydda barn från alla former av fysiska, psykiska och sexuella övergrepp och andra former av skada och vanvård som kan förekomma.

Artikel 36

- Barnet skall skyddas mot alla former av utnyttjande som kan skada barnet i något avseende.

2.2 Diskrimineringslagen (2008:567)

Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Första stycket i Diskrimineringslagens ska tillämpas på motsvarande sätt som Skollagen kapitel 6, om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier ska huvudmannen skyndsamt utreda omständigheterna och åtgärda dessa.

2.3 Skollagen

Enligt skollagens åtgärder mot kränkande behandling:

Kapitel 6 § 7- 8

- Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.
- Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Kapitel 6 § 10

- En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

2.4 Läroplan för förskolan Lpfö 98 rev. 2010

Grundläggande värden

Förskolan vilar på demokratins grund. Därför skall dess verksamhet utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar.

Var och en som verkar inom förskolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö.

En viktig uppgift för verksamheten är att grundlägga och förankra de värden som vårt samhällsliv vilar på. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan skall hålla levande i arbetet med barnen.

Värdegrunden uttrycker det etiska förhållningssätt som skall prägla verksamheten.

Omsorg om och hänsyn till andra människor, liksom rättvisa och jämställdhet samt egna och andras rättigheter skall lyftas fram och synliggöras i verksamheten. Barn tillägnar sig etiska värden och normer främst genom konkreta upplevelser. Vuxnas förhållningssätt påverkar barns förståelse och respekt för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle och därför är vuxna viktiga förebilder.

Att hävda grundläggande värden kräver att värderingar tydliggörs i den dagliga verksamheten. Verksamheten skall bedrivas i demokratiska former och därigenom lägga grunden till ett växande ansvar och intresse hos barnen för att de på sikt aktivt skall delta i samhällslivet.

2.5 Socialtjänstlagen

Kapitel 14 § 1

- Verksamheter som berör barn och ungdom är skyldiga att göra anmälan till socialtjänsten. Detta gäller skyldighet att anmäla vid misstanke om att barn far illa.

3. Alla barn har rätt till likabehandling

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling.

Alla barn i förskolan har samma rättigheter – flickor som pojkar och oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck och ålder.

Alla barn har rätt att vistas i förskolan utan att utsättas för någon form av kränkande behandling.

3.1 Definition av diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck och ålder.

- **Direkt diskriminering**

Betyder att ett barn behandlas sämre än andra barn.

Exempel: en pojke går före i kön till en förskola med motiveringen att det redan går så många flickor på den aktuella förskolan.

- **Indirekt diskriminering**

Alla behandlas lika.

Exempel; ett barn måste vara med och fira andra barns födelsedagar trots att det motsäger barnets familjs trosuppfattning.

3.2 Definition av trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns värdighet.

Trakasserier och kränkande behandling kan vara

- Fysiska (slag, knuffar)
- Verbala (hot, glåpord, svordomar, öknamn)
- Psykosociala (utfrysning och ryktesspridning, blickar, grimaser, alla går när man kommer)
- Texter och bilder (teckningar, lappar, fotografier, sms, mail)

Upplevelser av kränkande behandling är ingen åsiktsfråga och kan inte ifrågasättas, den som upplever sig kränkt måste alltid tas på allvar. Det är inte handlingen i sig som definieras som kränkande utan om en handling upplevs som kränkande av den som utsätts.

Trakasserier

Trakasserier är uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionshinder
- Sexuell läggning
- Könsöverskridande identitet eller uttryck
- Ålder

Kränkande behandling

Kränkande behandling är uppträdande som kränker ett barns värdighet. Det kan vara att retas, mobba, frysa ut någon, bitas, knuffas eller rycka någon i håret.

3.3 Mobbning

Mobbning är när ett barn upprepade gånger blir utsatt för kränkande handlingar, psykiskt och/eller fysiskt våld, från ett eller flera barn. Det som skiljer mobbning ifrån annan kränkande behandling är att den som blir mobbad utsätts flera gånger under en längre tidsperiod. Mobbning innefattar också obalans i makt – de/den som mobbar har makt över och förtrycker den som utsätts.

Mobbning kan utövas av ett eller flera barn, mot ett eller flera barn. Mobbning kan liksom annan kränkande behandling vara fysisk, verbal, psykosocial (utfrysning, blickar) och textburen.

”Små barns möten med andra små barn kan ibland innebära att de inte har tillräckliga erfarenheter av hur man bör vara i samspel med andra.

Då kan situationer uppstå som kan vara kränkande för andra barn, men det ska vi inte kalla mobbning!

När man använder begreppet mobbning hamnar man i ett synsätt som säger att det är barnen som felar och som är problemet. I stället för att problematisera barnen borde alla pedagoger problematisera sin uppgift!

Alltså – vad vi som pedagoger ska göra för att hjälpa barn att utveckla samvarokompetens. Vad vi ska göra för att barn ska lära sig andra barns gränser!”

Eva Wiklund Dahl (ur Förskoletidningen nr 2/2005)

3.4 Befogade tillsägelser

Förbudet att utsätta någon för kränkande behandling gäller naturligtvis inte tillrättavisningar som är befogade för att upprätthålla ordning och god miljö, även om tillrättavisningen kan upplevas som kränkande.

3.5 Repressalier

Personalen får inte utsätta ett barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att barnet eller vårdnadshavaren har anmält förskolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

4. Hyllans förskola

Hyllans förskola har tre avdelningar med ca 55 barn i åldrarna 1-6 år, uppdelade på två avdelningar (1-4 år) och en avdelning (3-6 år). På förskolan arbetar 11 pedagoger samt en kokerska.

4.1 Hyllans ledord

Trygghet - Nyfikenhet - Glädje – Empati

4.2 Hyllans vision

På vår förskola ska inget barn eller vuxen bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling.

- *Alla barn och vuxna ska känna sig trygga, rättvist behandlade, sedda och lyssnade på.*
- *Förskolan ska präglas av ett förhållningssätt där alla ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter.*
- *Vi värnar om allas lika värde!*

4.3 Förskolans policy

Likabehandlingsplanen/planen mot kränkande behandling skall vara väl känd av all personal och alla föräldrar och följas av alla som vistas på förskolan.

5. Delaktighet

5.1 Förskolechef

Förskolechefen har det övergripande ansvaret för att ta fram och följa upp Likabehandlingsplanen. Hen ansvarar för att all personal tar del av och arbetar enligt Likabehandlingsplanen samt att kränkning, mobbning eller diskriminering inte sker.

Vidare har hen tillsammans med lednings -och utvecklingsgrupp samt värdegrundaren på förskolan ansvar för att planera för arbetet i arbetslagen så att alla former av kränkande behandling, trakasserier, diskriminering och mobbning följs upp och åtgärdas.

5.2 Pedagogerna

All personal ska ha tillgång till Likabehandlingsplanen/plan mot kränkande behandling och fortlöpande information. De har också ansvaret för att Värdegrundsarbetet hålls levande i vardagen. Målen i planen ska utvärderas och planeras vid varje kalenderårs slut.

5.3 Barn

Planen görs känd för barnen genom att pedagoger arbetar med läroplanens mål under rubriken "Normer och värden". Hänsyn ska tas till barnens ålder och mognad. Målen i läroplanen är grunden för förskolans verksamhet.

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar

- *öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar*
- *förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra*

- *sin förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen*
- *förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av kön, sexuell läggning, social eller etnisk bakgrund*
- *respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö*
- *trygghet, alla barn ska bli sedda och bekräftade. Trygga barn kan känna delaktighet.*

5.4 Föräldrar/Vårdnadshavare

Planen görs känd för vårdnadshavare under barnets introduktion på förskolan och vid föräldramöten kan vårdnadshavare komma med synpunkter till förbättringar. Vi på Hyllan lägger stor vikt vid att skapa bra relationer till vårdnadshavare och barn. Föräldraenkäten är också ett viktigt verktyg för att förbättra förhållningssätt och åtgärder i verksamheten.

5.5 Föräldraenkät

Deltagandet i föräldraenkäten för 2015 var lågt, i år 2016 har den ökat och då kan de resultat vi fått ligga till grund för fortsatt utvecklingsarbete.

5.6 Inflytanderåd/samverkan

Från och med hösten 2015 lämnade vi organisationen för inflytanderåd med anledning av en alldeles för dåligt deltagande och intresse. Under vårterminen 2016 har vi försökt att få svar på frågorna om vilken form och forum alla vårdnadshavare vill vara delaktiga i. Men det har vi tyvärr misslyckats med. Under hösten 2016 kommer vi att försöka hitta nya vägar för inflytande och samverkan med hemmen tillsammans med föräldrar.

5.7 Upprättande

Likabehandlingsplanen/plan mot kränkande behandling ska vara ett levande verktyg i det dagliga arbetet. Den måste årligen följas upp och nya målsättningar och åtgärder kan behöva formuleras. Uppföljning och utvärdering av årshjulet och planen ska göras kontinuerligt i december inför varje nytt kalenderår. Resultatet av denna utvärdering bör beaktas vid upprättande av nästa års Likabehandlingsplan. Utvärdering sker i oktober/november och ny plan upprättas i december. Information och diskussion ska ske fortlöpande även med vårdnadshavare.

Tyvärr har vi inte lyckats med att få vårdnadshavarna intresserade av att vara delaktiga i upprättandet av likabehandlings -och plan mot kränkande behandling.

- Målet är att pedagoger och vårdnadshavare tillsammans upprättar likabehandlings -och plan mot kränkande behandling.

6. Skillnad mellan främjande och förebyggande arbete

6.1 Förskolans insatser för att främja barns lika rättigheter och möjligheter

Arbetet med frågor som rör normer och värden enligt läroplanen är av stor betydelse i vardagen. Det **främjande arbetet** i förskolan är det som sker dagligen genom vårt förhållningssätt och i vår grundverksamhet.

- På Hyllan ska det vara en tillåtande atmosfär, vårt förhållningssätt är alltid viktigt
- Vi pedagoger är viktiga förebilder när det gäller att möta alla med respekt
- Alla pedagoger ska respektera olikheter, uppskatta det unika hos varje barn
- Det är alla pedagogers ansvar att hålla våra ledord levande:
Trygghet - Nyfikenhet – Glädje - Empati
- Vi arbetar med ”vi-känsla” och tillhörighet
- Vi ska lyssna aktivt på barnens signaler om hur de upplever sin dag på förskolan
- Vi ska bekräfta och sätta ord på barnens känslor
- Vi ska uppmuntra beteenden där barn visar empati och omsorg
- Stödja barnen i att hantera konflikter
- Alla pedagoger rör sig runt gården vid utelek för att finnas nära barnen
- Förskolan ska ha könsneutrala rum och lärande miljöer
- Ge barnen (oavsett kön) lika stort utrymme
- Runt den internationella barndagen arbetar vi med projekt om allas lika värde
- Vi ska hålla värdegrundsdiskussionen levande i verksamhet

6.2 Förskolans förebyggande arbete för barns lika rättigheter och möjligheter

Förebyggande insatser utgår ifrån kartläggning av samtliga diskrimineringsgrunder och vårt värdegrundsarbete.

- Vi ska göra ytterligare inventeringar av våra miljöer, för att kunna erbjuda en trygg och stimulerande miljö
- Vi kartlägger barngruppen genom samtal, observationer, reflektioner i barngrupp och arbetslag samt barnkonferenser.
- Fredlig beröring ska vara naturligt för både barn och vuxna genom ömsesidigt samspel.

7. Hyllans arbete utifrån samtliga diskrimineringsgrunder

7.1 Kön – Sexuell läggning – Könsoverskridande identitet eller uttryck

Vid utformningen av förskolans miljö krävs att pedagogerna är medvetna om dess inverkan på barnens lek. Vi tänker på hur vi benämner våra innemiljöer och vad de signalerar. Vi bemöter barnens önskemål och intressen utifrån ett genusneutralt perspektiv. Vi arbetar för att ge pojkar och flickor lika stort inflytande och utrymme i verksamheten. Förskolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen. Det inkluderar arbetet mot homofobi och rätten till likabehandling oavsett sexuell läggning.

7.2 Etnisk tillhörighet

På förskolan finns det både barn och pedagoger med olika etniska bakgrunder. Vi pratar om olika kulturer och att alla människor lever olika. I vår verksamhet tar vi tillvara på den kunskap som finns hos barn, vårdnadshavare och pedagoger genom ex annat modersmål, sång och musik, matematik med mera.

7.3 Religion eller annan trosuppfattning

Det finns olika trosuppfattningar på förskolan och vi respekterar dessa skillnader. Till hjälp använder vi oss bland annat av multireligiösa almanackan.

7.4 Funktionshinder

Vi strävar efter att alla barn ska ha tillgång till sin fysiska miljö oavsett funktionshinder. Vi anpassar våra miljöer för att förhindra utanförskap och samarbetar med bland annat habiliteringen och elevhälsan för att kunna erbjuda varje barn stöd enligt deras behov. Pedagogerna kompetensutvecklas utifrån barnen och verksamhetens behov.

7.5 Ålder

På förskolan utgår vi från barnens utveckling och behov när verksamheten planeras.

8. Hyllans utvärdering av föregående års likabehandlingsarbete

Utvärdering av Hyllans mål 2015:

- Att fortsätta vårt värdegrundsarbete

Våra ledord har även detta år haft en central plats i vår verksamhet, vi har fortsatt att arbeta med **trygghet**, då vi under hösten har haft flera introduktioner av barn i våra grupper. Vi har lagt stor vikt på att aktivt välkomna varje barn och vårdnadshavare i vår verksamhet. I höstas 2015 roterade arbetslagen i huset, en pedagog från avdelningen Grodan och en från Humlan följde med de överflyttade barnen till Trollsländan. På Trollsländan upplevde pedagogerna att detta gjorde barngruppen tryggare från början, vilket underlättade i uppstarten av vårt temaarbete. I arbetet med **empati** sker det i direkt anslutning till specifika händelser på yngre barnens avdelningar medan på de äldre barnens avdelning arbetar främjande och förebyggande genom samtal i samlingar och grupper.

- **Att fortsätta arbeta och stärka Vi-känslan för både barn och pedagoger**
Under året har Vi-känslan ökat i huset genom bland annat genomföra morgonmöte varje dag där man snabbt kan få en överblick över dagen på förskolan och lösa problem och fatta beslut. Vi har även regelbundna husmöten där gemensamma beslut som rör verksamheten kan ventileras och beslut tas samt att vi ger varandra en bild av situationen på respektive avdelning. I våra gemensamma aktiviteter så som månadsfester, olika traditioner och andra sammankomster har vi ökat vår Vi-känsla bland barn och pedagoger. Vid frånvaro har personal stöttat och hjälpt varandra genom att någon personal eller några barn har gått över till andra avdelningar.

- **Att utveckla barnens delaktighet och inflytande**
Vi har varit lyhörda och närvarande pedagoger i den dagliga verksamheten för att följa vad barnen visar intresse för. Det finns dokumentation och reflektionsverktyg som tagits fram och som vi arbetat med under 2015. Dokumentation och reflektionsverktyg ska kunna synliggöra barnens delaktighet och inflytande. Dokumentation och reflektion ska användas och utvecklas mer under 2016.

9. Nulägesbeskrivning

Vi arbetar för en trygg miljö både psykiskt och psykosocialt för barn och personal på vår förskola. Vi vill att alla ska känna att Hyllans förskola har en välkomnande, trygg och lärande miljö.

9.1 Hyllans mål 2016

Våra mål under 2016 är att:

- fortsätta vårt värdegrundsarbete
- öka barnens delaktighet och inflytande
- öka svarsfrekvensen på enkäter
- öka intresset för inflytande och samverkan för vårdnadshavarna.

Genom att:

- arbeta med våra ledord Trygghet- Empati- Glädje -Nyfikenhet
- utgå från barnens intressen i vårt tema/projektarbete och i den dagliga verksamheten.
- hitta nya organisationsformer för inflytande och samverkan för vårdnadshavarna

10. Konkreta åtgärder vid upptäckt av diskriminering och annan kränkande behandling

I det dagliga arbetet med barnen uppmärksammar vi när barn/vuxna utsätts för diskriminering eller kränkande behandling. De vuxna agerar som goda förebilder för hur vi är mot varandra.

Anmälningsskyldigheten

Anmälningsskyldigheten omfattar alla situationer där barn upplever sig ha blivit utsatta för kränkande behandling. Det ska med andra ord inte göras någon värdering av hur allvarlig en händelse är.

Man anmäler inte utföraren utan man anmäler att någon blivit kränkt för att säkerställa åtgärder. Även om man inte säkert vet vad som hänt bör man förvissa sig om att det inte händer igen.

Vad är en kränkning?

Kränkande behandling är ett upptränande som kränker ett barns värdighet. Kränkningarna kan bestå av till exempel nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiska handlingar. De kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Om de är återkommande brukar det kallas mobbning. De är absolut förbjudet för personalen i förskolan att utsätta barn för kränkningar.

Åtgärder

De åtgärder som vidtas måste leda till att kränkningarna upphör. För att vara säker på att de inte upprepas bör åtgärderna följas upp och utvärderas. Om det visar sig att åtgärderna varit otillräckliga ska andra eller kompletterande insatser genomföras till dess att situationen är varaktigt löst.

Vi har utförligare handlingsplan och checklista när det gäller incident då ett barn blir kränkt och vid incident då barn blir bitna (se bilagor).

10.1 Barn-Barn

- Uppmärksamma, prata med barnen om vad som hänt.
- Stötta det kränkta barnet.
- Använd ”hur-frågorna” vid samtal med barnet som kränker:
 - hur kände du?
 - hur tänkte du?
 - hur tror du att den andre känner sig?
 - kunde du gjort på något annat sätt?
- Visa att beteendet inte är acceptabelt.

11

- Informera de vårdnadshavare som har barn inblandade i händelsen.
- Vid all kränkning ska förskolechef informeras och anmäla till barn- och elevombudet Stephan Andersson och verksamhetscheferna Monica Harlin eller Adam Olofsson ska också informeras.
 - Vid behov tar arbetslaget hjälp utifrån av ex psykolog
- Dokumentation av insatserna krävs.

Utredare: Pedagog samt förskolechef

10.2 Barn-Vuxen

- Om vi ser eller hör att något barn kränker någon vuxen ska vi prata med barnet.
- Båda parter ska få möjlighet att prata med varandra.
- Barnets vårdnadshavare meddelas. Vid kränkningen kallas berörda till samtal.
- Dokumentation av insatserna krävs.

Utredare: Pedagog, förskolechef

10.3 Vuxen-Barn

Det är viktigt att förskolan även är uppmärksam på vuxnas kränkningar mot barn.

- Om vi ser eller hör någon vuxen (personal, vårdnadshavare eller annan vuxen) kränka något barn måste vi ha modet att vara så raka att vi kan säga till.
- Ta den vuxne åt sidan och fråga hur hen tänkte?
- Diskussion mellan personal-personal eller personal-vårdnadshavare ska om möjligt ske utan att barnen är närvarande.
- Förskolechefen ska alltid vidtalas.
- När det gäller personal ska förskolechefen gå vidare till verksamhetschefen och HR-konsult på Personalkontoret och barn- och elevombudet.
- Förskolechefen gör en anmälan till socialtjänst eller polis när det gäller vårdnadshavare eller annan vuxen efter överenskommelse med verksamhetschef.

- Dokumentation av insatserna krävs.

Utredare: Pedagog, förskolechef, verksamhetschef.

10.4 Vuxen-Vuxen

- Den som ser att någon blir kränkt har ett ansvar för att reagera på det inträffade.
- Den som anser sig utsatt för kränkningen har ett ansvar för att genast ta kontakt med förskolechefen som vidtar nödvändiga åtgärder, eventuellt med hjälp av skydds- ombud/fackligt ombud och HR-konsult.
- Dokumentation av insatserna krävs.

Utredning/åtgärdsprogram om kränkande behandling medföljer som bilagor.

Utredare: Förskolechef eller verksamhetschef och fackligt huvudskyddsombud.

11. Till dig som vårdnadshavare

Om du misstänker att ditt eller något annat barn utsätts för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, eller trakasserier, kränkande behandling eller mobbning prata alltid med pedagogerna.

Detta gäller inte befogade tillrättavisingar från ansvariga inom verksamheten, vilka har till syfte att upprätthålla ordning och en god miljö. Det kan vara svårt att ta till sig att ens eget barn kränker andra barn, men även i detta fall är det viktigt att prata med pedagogerna. Alla måste ta ansvar och arbeta för barnens trygghet och samhörighet.

Som vuxna har vi en skyldighet att ingripa när vi ser ett kränkande beteende – om inte, kan det tolkas som om vi accepterar beteendet.

12. Vill du veta mer

Kontakta Diskrimineringsombudsmannen (DO).
Webbadress till Diskrimineringsombudsmannen: www.do.se

Diskrimineringsombudsmannen (DO)

Box 3686
103 59 Stockholm
Telefon: 08-120 20 700
e-post: do@do.se

På Skolverkets hemsida kan du läsa om Barn- och elevskyddslagen.
Webbadress till Skolverket: www.skolverket.se

Skolverket
106 20 Stockholm
Telefon: 08-527 332 00
e-post: skolverket@skolverket.se

Norrköpings kommun har en eget barn- och elevombud, som verkar för att Norrköpings förskolor och skolor verkligen kan omfatta en nolltolerans mot kränkningar.

Barn – och elevombudet Stephan Andersson

Telefon: 011-15 60 66, 073-020 29 91
e-post: stephan.andersson@edu.norrkoping.se

Länk tillHandledning för arbete med diskriminering, trakasserier och kränkningar:

www.intranat.norrkoping.se/gemensamt/kontor/utbildning/blanketter/Handledning_krankning.pdf

Länk för anmälan till förskolechef gällande kränkningar:

www.internetjanster.norrkoping.se/FileStorageArea/Blanketter/36/Anmalan_till_forskolechef.pdf

Som pedagog använd nedanstående länk:

www.internetjanster.norrkoping.se/FileStorageArea/Blanketter/36/SlutrevUK_3.pdf

13. Referenslitteratur

FN:s Barnkonvention (2009) FN:s konvention om barns rättigheter.
Stockholm: Grafisk form

Lpfö 98 rev 2010 (2010) Stockholm: Edita

Skollagen (2011) skollagen (2010:800) med lagen om införande av skollagen
Vällingby Elanders Sveriges AB

Socialtjänstlagen SFS 2001:453

Utbildningskontoret Norrköpings kommun (innevarande år)
Barn och ungdomsnämndens uppdragsplan